

ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน The Potential of Hospitality Industry in the western region to develop the MICE City in ASEAN

อังคน บุญเกิด

สาขาการจัดการประชุมและนิทรรศการ คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพการเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยแบ่งกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการด้านโรงแรม และกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สำหรับวิธีการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้ประกอบการด้านโรงแรม 200 คน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว 200 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มชั้น stratified Random Sampling เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวน One-way analysis of Variances ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกันมีศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ศักยภาพอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการจัดสัมมนา รองลงมาคือ การจัดประชุม ด้านการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดนิทรรศการ ตามลำดับ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน ตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามลำดับแรก คือไม่รู้จึกค่าว่าไมซ์ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือขาดบุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพ คิดเป็นร้อยละ 28.57 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่าควรมีการกระตุ้นการพัฒนาบุคลากรไมซ์คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือสร้างหลักสูตรการเรียนด้านไมซ์ คิดเป็นร้อยละ 2

คำสำคัญ : ศักยภาพ, อุตสาหกรรมบริการ, ภาคตะวันตก, ไมซ์ซิตี้, ประชาคมอาเซียน

Abstract

This research. 1) To study the potential of the tourism industry in the West. 2) To study the potential of MICE in the ASEAN Community.

The sample used in this study was divided into groups related to the potential of the tourism industry in the western region. To develop as MICE City in the ASEAN community, namely Hotel Entrepreneurs and tourism operators. For this method of data collection. The researcher selected a total of 400 samples of purposive random sampling, comprising 200 hotel operators and 200 tourism operators, stratified by random sampling. Data collection tools were 5-level and open-ended scale questionnaires. The mean value was 0.93. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. T-test and Variance One-way analysis of Variances

The research found that 1) The results of comparing the personal characteristics of the respondents, questioning the potential of the tourism industry in the West to develop MICE in the Asian community, Different occupations have the potential of the western tourism service industry to develop into MICE in different ASEAN communities. Statistically significant at the .05 level, 2) Service Industry Potential in Western Tourism to Develop MICE City in the Asian Community Overall, the level is very good. The highest average for seminars followed by conferences was tourism. Exhibition in sequence 3) Problems and Obstacles on the Potential of the Tourism Industry in the West to Develop MICE in the ASEAN Community According to the first responders. Is not known MICE 42.86% followed by lack of professional staff. 28.57% of the respondents suggested that they should encourage the development of the MEMS, 40%, followed by the MICE course. Accounted for 20 percent.

Keywords : Potential, Service industry, West, MICE City, Asean Community

ผู้นิพนธ์ประสานงาน angkane.boo@rmutr.ac.th โทร. 0838510414

1.บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักประเภทหนึ่งของไทย และสร้างรายได้นับแสนล้านบาทในแต่ละปี รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวและมีเป้าหมายที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางอาเซียน หรือเป็นผู้นำในอาเซียน โดยมีการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยการผลักดันให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการจัดประชุม สัมมนา การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การแสดงสินค้าและนิทรรศการนานาชาติ (MICE) เนื่องจากธุรกิจด้านนี้ทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมากและกระจายรายได้ไปยังภูมิภาคอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ศูนย์ประชุม ศูนย์จัดแสดงสินค้า ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมไมซ์มีความแตกต่างจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วไป

อุตสาหกรรมไมซ์กลายเป็นกลุ่มธุรกิจที่สำคัญของโลกที่เติบโตเร็วกว่าการท่องเที่ยว ในปี 2556 ที่ผ่านมามีอุตสาหกรรมไมซ์อัตราเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ส่งผลให้อุตสาหกรรมไมซ์มีสัดส่วนในตลาดการท่องเที่ยวสูงถึงร้อยละ 54 (ITB Berlin,2014) ขณะที่อุตสาหกรรมไมซ์ในภูมิภาคเอเชียยังเป็นศูนย์กลางของการจัดงานตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ซึ่งถืออุตสาหกรรมไมซ์ของเอเชียขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง (MICE4business,2014) ประเทศ

ต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมไมซ์ด้วยการจัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบอุตสาหกรรมไมซ์โดยตรง เช่นไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เพื่อให้ประเทศของตนมีศักยภาพในการเป็นจุดหมายปลายทางของอุตสาหกรรมไมซ์ ในอาเซียน กลุ่มนักท่องเที่ยวไมซ์มีความสามารถในการใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวโดยทั่วไป 2-3 เท่า และประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการให้มีศักยภาพที่สามารถเข้าสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยกำหนดแนวทางและนโยบายในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการของประเทศ ผลักดันให้เกิดการพัฒนาและตื่นตัวทั้งทางด้านสินค้าและบริการ และทักษะของผู้ให้บริการ เพื่อให้สามารถแข่งขันในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลกได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,2554) เป็นหนึ่งในโครงการที่สำคัญที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ดและสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศคือ โครงการไมซ์ซิตี้ (MICE City) เป็นนโยบายที่สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการได้เล็งเห็นศักยภาพของเมืองที่มีความพร้อม ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต และขอนแก่น (กองบรรณาธิการแบรนด์เอจ,2555) พิจารณาความพร้อมของจังหวัดต่างๆใน 3 ด้าน คือ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสถานที่ท่องเที่ยวและด้านการจัดกิจกรรมไมซ์ในแต่ละประเภท (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ,2556) ภาคตะวันตกเป็นภูมิภาคหนึ่งของประเทศไทยในระบบการแบ่งแบบ 6 ภูมิภาคตามคณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติ และเป็นภูมิภาคย่อยของภาคกลางของระบบการแบ่งแบบ 4 ภูมิภาค (ซึ่งรวมภาคตะวันออก และภาคตะวันตก) ภาคตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าทางทิศตะวันตก ติดต่อกับภาคเหนือทางทิศเหนือ ติดต่อกับภาคกลางทางทิศตะวันออก และติดต่อกับภาคใต้ทางทิศใต้ ภาคตะวันตกประกอบไปด้วยจังหวัดเพียง 5 จังหวัด แม้ว่าจะจัดรวมอยู่ในภาคตะวันตก แต่ในภูมิภาคนี้ยังมีความหลากหลาย ตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ซึ่งแตกต่างกันค่อนข้างมาก ประกอบไปด้วยจังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่ถือว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงในทุกจังหวัดและมีความพร้อมและโดดเด่นในด้านธรรมชาติซึ่งมีการขยายโอกาสเพิ่มศักยภาพการเป็นเมืองไมซ์ซิตี้ของนครแห่งอาเซียน เพื่อให้ภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นเมืองไมซ์ซิตี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็นนครเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ ,2556)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้สนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกในด้านต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก
- 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน

การทบทวนวรรณกรรม/ งานวิจัย/ สารสนเทศ (information) ที่เกี่ยวข้อง

ไมซ์ (อังกฤษ: MICE) ย่อมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า (Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions หรือบางครั้ง C หมายถึง Conferencing และ E หมายถึง Events) หมายถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมบริษัทข้ามชาติ การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การประชุมนานาชาติ และการจัดนิทรรศการ ไมซ์เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่มีความแตกต่างจากนักท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วไปคือ

1. วัตถุประสงค์ของการเดินทาง นักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ จะมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางที่เฉพาะเจาะจง ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางเพื่อร่วมประชุมบริษัท การท่องเที่ยวจากรางวัลที่ได้รับ การเข้าร่วมงานประชุมนานาชาติ หรือการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าหรือนิทรรศการนานาชาติ
2. คุณภาพของนักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมไมซ์สามารถนำนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพ (Quality Visitors) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลุ่มนี้ มีระดับการใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป 3-4 เท่า
3. ภาคธุรกิจ / อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมไมซ์ มีภาคธุรกิจ / อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ผู้จัดงานประชุม ผู้จัดงานนิทรรศการ สถานที่จัดประชุม ศูนย์แสดงสินค้าและนิทรรศการ เป็นต้น

อุตสาหกรรมไมซ์ของไทย

หากใช้คำว่าไมซ์ จะหมายถึงงานระดับนานาชาติ แต่หากพูดถึงโดเมสติคไมซ์ หรือ ไมซ์ภายในประเทศ (อังกฤษ: Domestic MICE) จะหมายถึงการจัดงานที่เน้นกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมงานเป็นคนในประเทศ

รายได้ของอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย

โดยในปี 2554 คาดว่า จะมีจำนวนผู้เดินทางกลุ่มไมซ์เข้ามาประเทศไทย ประมาณ 720,000 คน สร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 57,600 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11 จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมด และคิดเป็นร้อยละ 6.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ยังไม่รวมในส่วนของไมซ์ภายในประเทศจำนวนธุรกิจ / องค์กร ในอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย จากการสำรวจข้อมูลพบว่า จำนวนธุรกิจ / องค์กร ในอุตสาหกรรมไมซ์ มีประมาณ 1,156 ราย ในจำนวนนี้เป็นสมาชิกของสมาคมส่งเสริมการจัดประชุมนานาชาติ ไทย (อังกฤษ: Thailand Incentive & Convention Association - TICA) 302 ราย และ สมาคมการแสดงสินค้า (ไทย) 199 ราย

ความสำคัญของอุตสาหกรรมไมซ์ต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

ความสำคัญด้านรายได้ทางตรงจากรายได้ของนักท่องเที่ยวที่มาใช้จ่ายในประเทศไทยความสำคัญด้านรายได้ทางอ้อมและการส่งเสริมธุรกิจอื่น นอกเหนือจากรายได้จากนักท่องเที่ยวไมซ์ทางตรงแล้ว รายได้ที่เกิดจากการเจรจาการค้า การลงทุน การจัดงานแสดงสินค้า เป็นต้น ล้วนก่อให้เกิดรายได้ต่อประเทศหมุนเวียนจำนวนมหาศาล อุตสาหกรรมไมซ์ยังสามารถส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศได้ด้วยความสำคัญในการยกระดับภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศ

ไมซ์ซิตี้ คือเมืองที่มีศักยภาพและความพร้อมในการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ โดยเมื่อดังกล่าวนี้จะต้องมีศักยภาพในการรองรับการจัดกิจกรรมไมซ์ใน 4 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องคือการจัดประชุม

องค์กร การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การประชุมนานาชาติ และการแสดงสินค้า/นิทรรศการ รวมถึงสามารถรองรับผู้เข้าร่วมงานในแต่ละประเภทได้อย่างเต็มศักยภาพของเมืองเหล่านั้น โดยมีศักยภาพในการเป็นไมซ์ซิตี้ทั้ง 6 ด้านดังนี้

(1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นการพิจารณาศักยภาพในด้านความทันสมัยของโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง (Indian Express Newspapers, 2001) รวมทั้งสภาพแวดล้อมของโดยรอบของเมืองเอื้อต่อการจัดกิจกรรมไมซ์ในระดับชาติและนานาชาติ เดินทางสะดวกสบาย (Xin, 2008) สามารถเชื่อมโยงภายในเมืองได้อย่างทั่วถึง (แสนดี สีสุทธิโพธิ์, ม.ป.ป.) รวมทั้งระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดงาน

(2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านนี้ ผลการศึกษาของ Tan Cheong Su (2007) พบว่าเมืองที่จะเป็นจุดหมายปลายทางของอุตสาหกรรมไมซ์จะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับการจัดกิจกรรมไมซ์เป็นศูนย์กลางการจัดประชุมและนิทรรศการ และเป็นศูนย์กลางค้าและการลงทุน (Jaeho and Narui, 2012) รวมทั้งมีความพร้อมของสถานที่จัดงานและคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (มนัส ชัยสวัสดิ์ และคณะ, 2552) ซึ่งจะต้องมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมไมซ์ที่มีการขยายเพิ่มขึ้น (Li-Ting and Zheng, 2012) โดยที่การให้บริการด้านที่พัก สถานที่จัดงาน และสาธารณูปโภคต่างๆ เพียงพอต่อความต้องการ (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ, 2556)

(3) ความมั่นคงและปลอดภัย ในด้านความมั่นคงปลอดภัยนี้พบว่า ประเทศไทยให้ความสำคัญกับมาตรฐานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมไมซ์โดยการนำมาตรฐาน MICE Security Management Standard (MSMS) TSI2003 มุ่งให้บริการจัดงาน ผู้ออกแบบ และผู้ให้บริการอื่นๆ จัดทำนโยบายความปลอดภัยที่ครอบคลุมทุกส่วนงาน (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ 2556) พร้อมทั้งมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับภัยคุกคาม ความเสี่ยง และอันตรายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย (ภูมิวิจัน เดชอุ่ม 2553)

(4) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในท้องถิ่น Xin (2003) กล่าวว่า ในการพัฒนาเมืองให้มีศักยภาพสู่การเป็นไมซ์ซิตี้ นั้น จะต้องมีการสนับสนุนในด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ที่มาจากหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมีการสนับสนุนกิจกรรมทางด้านการตลาดของงานแสดงสินค้าหรืองานไมซ์อื่นๆ หรือให้การให้ความเชื่อมั่นต่อผู้จัดงาน และนอกจากนี้ก็จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบและส่งเสริมอุตสาหกรรมไมซ์ในระดับท้องถิ่น (Malaysia Convention & Exhibition Bureau, 2012) และความร่วมมือทางด้านวิชาการจากสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น (เทวีวรรณ ปทุมพร, 2548)

(5) ภาพลักษณ์และสิ่งดึงดูดใจ ในการที่จะพัฒนาเมืองให้เป็นไมซ์ซิตี้ นั้น จะต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ของเมือง ซึ่งต้องมีการกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของเมือง ให้อยู่ในรูปแบบไมซ์แต่ละประเภท เช่นเมืองไมซ์แห่งการจัดประชุมสัมมนา เมืองแห่งการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และเมืองแห่งการแสดงสินค้าและนิทรรศการโดยการนำจุดเด่นของตนเองมาปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน หรือเมืองท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นนครแห่งไมซ์ในรูปแบบอื่นๆ ได้ (Tan Cheong Su, 2007) และมีการพัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์ของไมซ์ซิตี้ให้มีความยั่งยืนด้วยการนำแนวคิดและการปฏิบัติไปสู่ผู้จัดงานประชุมหรือผู้จัดงานประเภทอื่นๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไมซ์ในอนาคต

(6) บุคลากรด้านไมซ์ Sanjay and Aliana (2007) และ แสนดี สีสุทธิโพธิ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่าบุคลากรในอุตสาหกรรมไมซ์ จะต้องเป็นผู้มีความเป็นมืออาชีพสูงและมีทักษะในการให้บริการที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการตลอด

คลุมและช่วยเหลือในการวางแผนให้กับนักท่องเที่ยว (Indian Express Newspapers, 2001) มีคุณสมบัติด้านการตอบสนองด้วยความพร้อมและความเต็มใจให้บริการ ความน่าเชื่อถือ และความสามารถทางวิชาการและการบริการ (วิโรจน์ ระจิตดำรงค์, 2553) พร้อมกับมีการกระตุ้นการพัฒนาบุคลากรไม่ซ์/สร้างหลักสูตรการเรียนด้านไม่ซ์ (Nguyen, 2001)

การปรับตัวของธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ที่จะมีขึ้น อย่างเป็นทางการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2558 นั้นจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิด ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา อีกทั้งจะเกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และด้วยการที่ประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวย และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและการท่องเที่ยวของภูมิภาคโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว นั้น สามารถหารายได้ให้กับประเทศไทยในแต่ละปีมูลค่ามหาศาลจากข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ.2555 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาประเทศไทยทั้งสิ้นประมาณ 22 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2554 ร้อยละ 15 ส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2555 นั้นรวมทั้งสิ้น 9.65 แสนล้านบาทซึ่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 24 นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน เกาหลีใต้ และ ญี่ปุ่น และคาดว่าในปี พ.ศ.2556 จะมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ซึ่งจะทำให้มีรายได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อมูลของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย-แปซิฟิก (พาด้า)ที่ระบุว่าประเทศที่มีรายได้ด้านการท่องเที่ยวสูงที่สุด 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2556 พบว่า ประเทศไทย อยู่อันดับ 5 ด้วยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 26,680 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 8.31 แสนล้านบาท) และเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยจะมีการตื่นตัวและเป็นที่สนใจจากนักท่องเที่ยวและนักลงทุนเป็นอย่างมากรวมถึงธุรกิจโรงแรมเพราะโรงแรมถือเป็นธุรกิจหนึ่งที่บรรจุอยู่ในเงื่อนไขของการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของอุตสาหกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นโมเดลชี้ให้เห็นประชาคมอาเซียน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการด้านโรงแรม และกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้ประกอบการด้านโรงแรม หมายถึง ฝ่ายบุคคล ฝ่ายอีเวนท์ (Event) ฝ่ายขาย ในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของภาคตะวันตก จำนวน 200 คน
- 2) กลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง บริษัททัวร์ ไกด์ ในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของภาคตะวันตก จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1) สำหรับวิธีการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้ประกอบการด้านโรงแรม 200 คน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบปลายเปิด มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวน One-way analysis of Variances เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการของแหล่งท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการเป็นไมซ์ซิตี้ในประชาคมอาเซียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการออกสำรวจ แบบสอบถามการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการ ในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร งานวิจัยบทความที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภาคเอกชนที่ได้เก็บรวบรวมไว้ รวมทั้งจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เป็นการรวบรวมข้อมูล และข้อเท็จจริงมาวิเคราะห์ด้านข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Analysis) เช่น ความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นการวิเคราะห์แบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale)

2) การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการของแหล่งท่องเที่ยวใช้สถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ไคสแคว (Chi – Square) และการวิเคราะห์ รีเกรสชัน (Regression Analysis)

สมมติฐานการวิจัย

ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก มีผลต่อการพัฒนาเป็นเมืองไมซ์

สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

ภาคตะวันตก คือ จังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระยะเวลาทำการวิจัย

กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน 12 เดือน เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 ถึง 30 กันยายน 2560 ซึ่งมีแผนการดำเนินงานตลอดโครงการดังนี้

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการท่องเที่ยว

ตัวแปรตาม ได้แก่ ศักยภาพในการเป็นไมซ์ซีดีทั้ง 6 ด้าน 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ความมั่นคงและความปลอดภัย 4) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในท้องถิ่น 5) ภาวการณ์และสิ่งดึงดูดใจ 6) บุคลากรด้านไมซ์

ด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านโรงแรมและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมทั้ง 5 จังหวัด จำนวน 200 คน (จ.ตาก จ.กาญจนบุรี จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี และจ.ประจวบคีรีขันธ์), 2) ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวทั้ง 5 จังหวัด จำนวน 200 คน (จ.ตาก จ.กาญจนบุรี จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี และจ.ประจวบคีรีขันธ์)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซีดีในประชาคมอาเซียน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกันมีศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซีดีในประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05, 2) ศักยภาพอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซีดีในประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้านการจัดสัมมนา รองลงมาคือ การจัดประชุม ด้านการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดงานเทศกาลตามลำดับ, 3) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซีดีในประชาคมอาเซียน ตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามลำดับแรก คือไม่รู้จึกคำว่าอุตสาหกรรมไมซ์ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือขาดบุคลากรที่มีความเป็นมืออาชีพ คิดเป็นร้อยละ 28.57 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่าควรมีการกระตุ้นการพัฒนามุขลากลไมซ์คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือสร้างหลักสูตรการเรียนด้านไมซ์ คิดเป็นร้อยละ 20

สรุปผลและอภิปรายผล

อภิปรายผล ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซีดีในประชาคมอาเซียน มีความพร้อมในระดับมาก มีความหลากหลายและเหมาะสมในการรองรับศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติที่มีวัฒนธรรมเข้ามาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวข้องการใช้พื้นที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และมีมาตรฐานระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธีฎญารัตน์

บุญต่อ.(2552) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โรงแรมเวสติน แกรนด์ สุขุมวิท พบว่า ลูกค้ายาวต่างชาตมีความคิดเห็น ด้านปัจจัย คุณภาพการบริการ ด้านสิ่งสัมผัสได้ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนอง ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านการเอาใจใส่ อยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจอย่างมาก แบร์รี่และคณะ (Berry et.al., 1985) กล่าวว่า การบริการที่จะประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญต่างๆ 5 ประการคือ ความเชื่อถือและความไว้วางใจได้ ความรวดเร็วหรือการตอบสนอง การรับประกันการเอาใจใส่ลูกค้าเป็นรายบุคคล สิ่งสัมผัสได้ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการมักจะใช้ในการพิจารณาคุณภาพของการบริการที่ได้รับ ชลเสขา เพียรสุขเวช (2551) ได้ศึกษาปัจจัยความพึงพอใจและความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นต่อโรงแรมห้าดาวในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับดี ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านการมีสัมพันธภาพอยู่ในระดับดี อุไรพร ปรางอุดมทรัพย์ (2544) ปัจจัยที่บ่งชี้ศักยภาพของชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ 4 กลุ่ม ได้แก่ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ปัจจัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านกิจกรรมและการจัดการด้านการท่องเที่ยวและปัจจัยด้านองค์กรชุมชน ผลการศึกษาของนิภารัตน์ สายประเสริฐ (2554) ศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ระดับศักยภาพของชุมชนเกาะเกร็ดในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกาะเกร็ด พบว่าผู้ประกอบการมากกว่าครึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนอยู่ในระดับสูงและมีทัศนคติทางบวกต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกาะเกร็ดในภาพรวมทั้งหมด โดยมีทัศนคติทางบวกต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการมีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแต่มีทัศนคติกลางๆต่อผู้นำชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด พบว่า ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมระดับมากในขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา และการดำเนินการจัดการท่องเที่ยว ส่วนขั้นตอนการวางแผนจัดการท่องเที่ยว การติดตามและประเมินผลการจัดการท่องเที่ยว นั้น ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังพบว่าในด้านศักยภาพของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีศักยภาพสูงในด้านพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมและการบริการ รวมถึงด้านการตลาดและเครือข่ายการท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารจัดการ ผู้ประกอบการมีศักยภาพในระดับปานกลาง

2. เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังและการตอบสนองของศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นโมชชีตีในประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภา ฉิมสุข (2544) ที่พบว่า ภาวะผู้นำในชุมชนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพของชุมชนในนสาธารณสุข และผลงานวิจัยของมธุรส ปราบไพรี (2544) ที่ศึกษาเรื่องศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว: กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย ตำบลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แล้วพบว่า ปัจจัยหนึ่งที่มีผลในการพึ่งพาการท่องเที่ยว การมีผู้อาวุโส มีผู้นำอย่างเป็นทางการที่ได้ความเคารพนับถือจากชุมชน และเป็นผู้ที่มีความรู้ จึงทำให้ชุมชนต่างมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนให้มีศักยภาพนั่นเอง

3. อายุ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นโมชชีตีในประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีญา เกษร (2551) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อวิถีชีวิตชุมชน มอญเกาะเกร็ด ซึ่งพบว่า ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ และการนำความ

เจริญมาสู่ชุมชน ส่วนด้านสังคม การท่องเที่ยวส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ทำให้ได้รับความสะดวกสบายจากระบบสาธารณูปโภค มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้านมากขึ้นและมีความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ สำหรับด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนเองร่วมมือกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีมากขึ้น และคนในชุมชนเองก็เข้าร่วมประเพณีต่างๆ ของชุมชนมากขึ้น อีกทั้ง รู้สึกดีเมื่อมีนักท่องเที่ยวมาร่วมประเพณีด้วย

ดังนั้น จึงสรุปภาพรวม ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นโมซ์ซิตีในประชาคมอาเซียน มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นเมืองโมซ์ซิตีได้ เพราะมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และด้านภาพลักษณ์และสิ่งดึงดูดใจ ส่วนด้านบุคลากรยังขาดความเป็นมืออาชีพในการพัฒนาให้เต็มศักยภาพในประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

การศึกษา เรื่อง ศักยภาพของอุตสาหกรรมบริการในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาเป็นโมซ์ซิตีในประชาคมอาเซียน

1.1 ควรเพิ่มการเรียนรู้ในด้านอุตสาหกรรมโมซ์ ให้กับคนในพื้นที่ได้เข้าใจความหมายที่ถูกต้องเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.2 ควรเพิ่มทักษะวิชาชีพให้แก่คนในอุตสาหกรรมโมซ์ ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสุด

1.3 ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการเข้าใจถึงอุตสาหกรรมโมซ์อย่างท่องแท้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาในภูมิภาคอื่น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบการพัฒนาเป็นโมซ์ซิตีในประชาคมอาเซียน

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาเป็นโมซ์ซิตีในประชาคมอาเซียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ดน้อย วินัยรัตน์ คณบดีคณะอุตสาหกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยว รวมถึงบุคลากรของคณะฯ ทุกท่านที่เสียสละทั้งร่างกายและแรงใจในการเป็นผู้ช่วย นักวิจัย คอยให้ความช่วยเหลือในการสำรวจและเก็บข้อมูลในพื้นที่ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามที่มุ่งหวังทุกประการ

ท้ายสุด ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่อนุมัติและสนับสนุนงบประมาณการ ดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงขอขอบพระคุณผู้อำนวยการพร้อมด้วยบุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ดูแล เอื้อเฟื้อ และอำนวยความสะดวกให้รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิงของโครงการวิจัย

- [1] กองบรรณาธิการวารสารสวนดุสิต. (2547). บัณฑิตใหม่กับตลาดแรงงาน มุมมองจากนักธุรกิจ มืออาชีพ. วารสารสวนดุสิต 1 (2): (หน้า 90-94).
- [2] กองวิจัยตลาดแรงงาน. (2553). รายงานแนวโน้มความต้องการแรงงานในช่วงปี 2553-2557. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- [3] ดุษฎี ช่วยสุข.และคณะ .(2558). การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดของแก่นเพื่อรองรับการเป็นไมซ์ซิตี้ของประเทศไทย. วารสารการบริการและการท่องเที่ยว ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2558)
- [4] ธนิชชา ชัยชัชวาลประทีป และคณะ (2555) ได้ศึกษา ปัจจัยความสำเร็จของอุตสาหกรรม MICE ในเขตอำเภอหัวหิน-ชะอำ
- [5] ธานินทร์ ศิลป์จารุ, (2553) การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯ บริษัทเอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
- [6] นิภารัตน์ สายประเสริฐ (2554) ศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- [7] นุชสรุา เกรียงกรกฎ และปรีชา เกรียงกรกฎ. (2548). ประโยชน์จากบัณฑิต. Industrial Technology Review (130): (หน้า 149-153).
- [8] บุญชัย ใจเย็น, “AEC THAI กับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2555 ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์ปัญญาชน, “ทามาหากินอย่างไร เมื่อไทยเข้าสู่ประชาคม อาเซียน AEC 2558”, กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส (1989), 2556.
- [9] บุญใจ ศรีสถิตนรากร . 2555 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย : คุณสมบัตินักวัดเชิงจิตวิทยา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [10] วัชรศักดิ์ ลีละวัฒน์, “AEC...ก้าวหนึ่งที่เข้มข้นของการรวมตัวทางเศรษฐกิจ อาเซียน (Asean Economic Community)” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.siamintelligence.com/aec-asean-economic-community/>, 22 พฤษภาคม 2556.
- [11] วุฒิชชาติ สุนทรสมัยและคณะ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมของเมืองในด้านธุรกิจการจัดการประชุมหรือไมซ์(MICE) พื้นที่จังหวัดชลบุรี
- [12] สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ (2555) คุณภาพการบริการของโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- [13] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙). วันที่ค้นข้อมูล 18 ตุลาคม 2558 <http://www.tourismkm-asean.org.htm>